

Хто такі «споживач групи „А“» і «споживач групи „Б“»

Споживач групи «А» та споживач електричної енергії групи «Б»: як зрозуміти, до якої групи належить замовник? Сформуємо допоміжну таблицю в цій статті.

Усі, хто закуповує електричну енергію, знають про існування «розподілу» споживачів на дві групи: групу «А» та групу «Б». Однак не всім достеменно відомо, що насправді означає цей розподіл і для чого він використовується. Важливо! До групи «А» або групи «Б» відносять не споживачів електричної енергії, а **їхні площадки комерційного обліку**. Один споживач може мати декілька площадок обліку, які належать до різних груп.

Що таке «площадка комерційного обліку»

Кодекс комерційного обліку електричної енергії, затверджений постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № [311](#) (у редакції постанови НКРЕКП від 20.03.2020 № 716), дає такі визначення:

площадка комерційного обліку (площадка вимірювання) — забезпечена точкою комерційного обліку або точками комерційного обліку електроустановка або сукупність електроустановок користувача системи, виключно між якими можливі перетікання електричної енергії технологічними електричними мережами, у які відбирається або з яких відпускається електрична енергія;

точка комерційного обліку (ТКО) — фізична або умовна (віртуальна) точка (як елемент інформаційної моделі ринку), ідентифікована відповідним ЕІС-кодом, якої стосуються дані комерційного обліку електричної енергії, які використовуються для розрахунків між учасниками ринку електричної енергії та/або для формування звітності;

комерційний облік електричної енергії — сукупність процесів та процедур із забезпечення формування даних щодо обсягів виробленої, відпущеної, переданої, розподіленої, спожитої, імпортованої та експортованої електричної енергії у визначений проміжок часу з метою використання таких даних для здійснення розрахунків між учасниками ринку.

Таким чином, для споживачів комерційний облік електричної енергії є процесом забезпечення формування даних, які використовуються для здійснення розрахунків, про обсяги спожитої електричної енергії у визначений проміжок часу.

Такі дані формуються окремо для кожної площадки комерційного обліку споживача.

Площадка комерційного обліку споживача — це електроустановка (одна або декілька), яка забезпечена точкою комерційного обліку (або декількома точками комерційного обліку), у які відбирається електрична енергія і які забезпечують електроживлення об'єктів споживача.

Віднесення площадок комерційного обліку до групи «А» та групи «Б» здійснюється залежно від періодичності проведення вимірювання, формування та передачі даних комерційного обліку від споживача до адміністратора комерційного обліку (АКО).

При формуванні тендерної документації на закупівлю електричної енергії, з метою правильного формування інформації про необхідні технічні характеристики предмета закупівлі, а також для визначення у проєкті найбільш доцільного порядку розрахунків з постачальником, замовникам необхідно вказувати у тендерній документації інформацію про **площадки комерційного обліку**, зокрема те, до якої групи ці площадки належать.

Так, фахівцями редакції порталу «Радник» спільно з залученими експертами галузі [підготовлено проєкт договору про закупівлю електроенергії](#) згідно зі зміною відповідно до підпункту 7 пункту 19 Особливостей для споживачів групи «Б» (без урахування витрат на розподіл електроенергії).

Відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку електричної енергії площадки комерційного обліку **групи «А»** мають бути забезпечені інтелектуальними лічильниками, що встановлені на комерційній межі цієї площадки комерційного обліку та функціонують у складі автоматизованої системи, з гарантованим автоматичним щодобовим дистанційним зчитуванням інтервальних результатів вимірювання, формуванням та передачею до АКО валідованих погодинних фактичних даних комерційного обліку електричної енергії, відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.

До групи «Б» належать площадки комерційного обліку, які не належать до групи «А».

Тобто можемо виділити такі умови для віднесення площадки комерційного обліку до групи «А»:

наявність інтелектуального лічильника;

наявність інтелектуальної автоматизованої системи для комерційного обліку електричної енергії (АСДЗ / АСКОВЕ / ЛУЗОД);

автоматичне погодинне зчитування та передача результатів вимірювання адміністратору комерційного обліку;

введення в експлуатацію та віднесення оператором системи розподілу (або оператором системи передачі) до групи «А».

Важливо! Самого лише встановлення інтелектуальних лічильників та АСДЗ /

АСКОЕ / ЛУЗОД для віднесення площадки комерційного обліку до групи «А» недостатньо. Таке віднесення здійснюється оператором системи розподілу у порядку, визначеному Кодексом комерційного обліку та Тимчасовим порядком визначення обсягів купівлі електричної енергії на ринку електричної енергії електропостачальниками та операторами систем розподілу на перехідний період, затвердженим постановою НКРЕКП від 28.12.2018 № 211.

За невідповідності площадки комерційного обліку вищенаведеним умовам така площадка відноситься до групи «Б».

Розрахунок за спожиту електричну енергію площадок групи «А» здійснюється з урахуванням погодинних обсягів споживання за відповідний розрахунковий період та погодинних цін, які склались на ринку, а розрахунок за спожиту електроенергію площадок групи «Б» здійснюється з урахуванням загального обсягу споживання за відповідний розрахунковий період та середньозваженої ціни електричної енергії на ринку.

У таблиці наводимо порівняння площадок комерційного обліку групи «А» та групи «Б» за основними критеріями:

Критерій	Група «А»	Група «Б»
Тип лічильника	Інтелектуальний лічильник — багатофункціональний лічильник, що забезпечує вимірювання та обмін вимірюваною інформацією з інтелектуальною системою обліку за допомогою каналу зв'язку	Інтегральний лічильник — лічильник електричної енергії, що вимірює обсяг електричної енергії, формує та відображає результат вимірювання накопичувальним підсумком від початку вимірювання
Наявність інтелектуальної автоматизованої системи для комерційного обліку електричної енергії	Інтелектуальна система обліку — автоматизована система, яка інформаційно об'єднує інтелектуальні лічильники та забезпечує приймання, обробку та передавання вимірюваної та іншої інформації каналами зв'язку для цілей проведення комерційних розрахунків, моніторингу та контролю: 1. АСЗД (автоматизована система збору даних комерційного обліку) — різновид автоматизованої системи, що складається з підсистеми збору даних комерційного обліку та підсистеми керування лічильниками електричної енергії; 2. АСКОЕ (автоматизована система комерційного обліку електричної енергії) — різновид автоматизованої системи, що складається із засобів вимірювальної техніки, а також з устаткування, що забезпечує збір, обробку, збереження та відображення інформації, засобів зв'язку та синхронізації часу, функціонально об'єднаних для забезпечення комерційного обліку електричної енергії; 3. ЛУЗОД — локальне устаткування збору та обробки даних комерційного обліку.	Не потребує

<p>Період формування та передача до АКО даних комерційного обліку</p>	<p>Щодобово погодинно</p>	<p>Щомісяця (за менший період може передаватись у рамках процесів змін постачальника, відключення споживача тощо)</p>
<p>Автоматичне зчитування результатів вимірювання</p>	<p>Забезпечується дистанційно щодобово</p>	<p>Відсутнє</p>
<p>Порядок розрахунків при формульному ціноутворенні за рекомендаціями МЕУ</p>	<p>Формульний розрахунок з урахуванням фактичного погодинного споживання та погодинних цін на ринку електричної енергії. Доцільно використовувати <u>Методичні рекомендації</u> Мінекономіки щодо особливостей здійснення публічних закупівель у сфері електроенергетики та визначати ціну за такою формулою: $Цф = ((Цз + Тпер + V) \times Wa \times P) / Wa,$ де: Цф — фактична ціна за одиницю електричної енергії (грн/кВт·год); Цз — середньозважена ціна закупівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» за розрахунковий період без ПДВ (грн/кВт·год), яка визначається за такою формулою: $Цз = \frac{\sum_m (Ni,g \times Црдн)}{\sum_m Ni,g},$ де: г — година; м — місяць; Ni,g — погодинний фактичний обсяг споживання електричної енергії у відповідному розрахунковому періоді, кВт·год; Црдн — погодинна ціна на ринку «на добу наперед», яка формується оператором ринку та публікується на його вебсайті без ПДВ (грн/кВт·год); Тпер — тариф на послуги з передачі електричної енергії, затверджений НКРЕКП, який діє для відповідного розрахункового періоду, без ПДВ (грн/кВт·год); Wa — фактичний обсяг споживання електричної енергії щодо об'єкта (об'єктів) замовника групи «А» за розрахунковий період (кВт·год); V — розмір торговельної надбавки / знижки переможця, визначений під час підписання договору (не змінюється протягом строку дії договору), без ПДВ (грн); P — математичне вираження ставки податку на додану вартість (наприклад, ПДВ 20 % дорівнює 1,2), яке вказується залежно від системи оподаткування переможця</p>	<p>Формульний розрахунок без урахування фактичного погодинного споживання та погодинних цін на ринку електричної енергії. Доцільно використовувати <u>Методичні рекомендації</u> Мінекономіки щодо особливостей здійснення публічних закупівель у сфері електроенергетики та визначати ціну за такою формулою: $Цф = ((Цсз + Тпер + V) \times Wб \times P) / Wб,$ де: Цф — фактична ціна за одиницю електричної енергії (грн/кВт·год); Цсз — середньозважена ціна на ринку «на добу наперед» за розрахунковий період, що формується оператором ринку та публікується на його офіційному вебсайті без ПДВ (грн/кВт·год); Тпер — тариф на послуги з передачі електричної енергії, затверджений НКРЕКП, який діє для відповідного розрахункового періоду без ПДВ (грн/кВт·год); Wб — фактичний обсяг споживання електричної енергії щодо об'єкта (об'єктів) замовника групи «Б» за розрахунковий період (кВт·год); V — розмір торговельної надбавки / знижки переможця, визначений під час підписання договору (не змінюється протягом строку дії договору) без ПДВ (грн); P — математичне вираження ставки податку на додану вартість (наприклад, ПДВ 20 % дорівнює 1,2), що вказується залежно від системи оподаткування переможця</p>

Не забудьте прочитати [«Методичні рекомендації щодо особливостей здійснення публічних закупівель у сфері електроенергетики»](#).

Заключне слово

Сподіваємось, вищезазначена таблиця стане вам у пригоді. При формуванні тендерної документації на закупівлю електричної енергії, з метою правильного формування інформації про необхідні технічні характеристики предмета закупівлі, а також для визначення у проєкті найбільш доцільного порядку розрахунків з постачальником, радимо замовникам вказувати у тендерній документації інформацію про площадки комерційного обліку, зокрема те, до якої групи ці площадки належать.

Як приклад для власного аналізу можете взяти за основу розроблений фахівцями редакції порталу «Радник» спільно з залученими експертами галузі [проєкт договору про закупівлю електроенергії](#) згідно зі зміною відповідно до підпункту 7 пункту 19 Особливостей для споживачів групу «Б» (без урахування витрат на розподіл електроенергії).

А ще поглибити свої знання вам допоможе тест «Закупівля електроенергії: нюанси в умовах воєнного стану»:

NOVINY | STATTI | INSTRUMENTY | KONSULTACII | NAVCHANNYA | TENDERNYI SUPROVID | VIDEO

Радник у сфері публічних закупівель
Все для закупівель на одному порталі

Передплатити

ЗАМОВНИКАМ ^ | УЧАСНИКАМ ^ | ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ^ | ПРАВОВА БАЗА ^ | ЖУРНАЛИ | КНИГИ | **ТЕСТИ**

Головна — Тести

Тести

Радник у сфері публічних закупівель розробив та оновлює тести з публічних закупівель. Перевіряйте свої знання у конкретних сферах та отримуйте персональні рекомендації щодо їх покращення.

- Тести** **Закупівля природного газу: тестування**
Відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» природний газ — це суміш вуглеводнів та неуглеводневих...
[Пройти тест](#)
- Тести** **Закупівля електроенергії: нюанси в умовах воєнного стану**
Електрична енергія — один із найрегулярніших предметів закупівель, що закуповується замовниками незалежно від...
[Пройти тест](#)
- Тести** **Уповноважена особа: права та обов'язки**
Хто така уповноважена особа? Чи вповнені ви, що знаєте все про уповноважену особу як представника замовника в...
[Пройти тест](#)
- Тести** **Електронний каталог Прозоро Маркет**
Закуповуєте в електронному каталозі Prozorro Market? Перевірте свої навички за допомогою цього тесту!
[Пройти тест](#)
- Тести** **Самоперевірка з питань здійснення оборонних закупівель**
Покращувати свої знання ніколи не пізно. Особливо коли це стосується робочих моментів і тим більше — питань з'ясування...
[Пройти тест](#)
- Тести** **Правила реєстрації договору в Казначействі**
Вважаєте, що знаєте всі нюанси та підводні камені реєстрації бюджетних зобов'язань в органах казначейського обслуговування?...
[Пройти тест](#)